

**KOOPERATİF VE ÜST KURULUŞLARININ GENEL KURUL TOPLANTILARININ
USUL VE ESASLARI İLE BU TOPLANTILARDA BULUNDURULACAK
BAKANLIK TEMSİLCİSİNİN NİTELİK VE GÖREVLERİ
HAKKINDA YÖNETMELİK**

BİRİNCİ BÖLÜM

Amaç, Kapsam, Dayanak ve Tanımlar

Amaç

MADDE 1 –(1) Bu Yönetmeliğin amacı; kooperatif ve üst kuruluşlarının genel kurul toplantılarının Kanuna, ilgili mevzuata ve anasözleşmeye uygun olarak yapılmasına nezaret etmek üzere genel kurul toplantılarında görevlendirilecek Bakanlık temsilcilerinin nitelikleri, görevleri, yetkileri ve ücretleri ile temsilci görevlendirilmesine ilişkin usul ve esasları düzenlemektir.

Kapsam

MADDE 2 –(1) Bu Yönetmelik, 24/4/1969 tarihli ve 1163 sayılı Kooperatifler Kanununa tabi kooperatifler ve üst kuruluşlarının genel kurul toplantıları ve bu genel kurul toplantılarında görevlendirilen Bakanlık temsilcileri ile Bakanlık temsilcisi görevlendirilmesi talebinde bulunacak kooperatifler hakkında uygulanır.

Dayanak

MADDE 3 –(1) Bu Yönetmelik, 24/4/1969 tarihli ve 1163 sayılı Kooperatifler Kanununun 86 ncı ve 87 nci maddelerine dayanılarak hazırlanmıştır.

Tanımlar

MADDE 4 – (1) Bu Yönetmelikte geçen;

- a) Bakanlık: Tarımsal amaçlı kooperatifler ve üst kuruluşları için Tarım ve Orman Bakanlığını; yapı kooperatifleri ve üst kuruluşları için Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığını; diğer kooperatifler ve üst kuruluşları için Ticaret Bakanlığını,
 - b) Faal kooperatif: 1163 sayılı Kanunun 81 inci maddesine göre dağılmayan kooperatif ve üst kuruluşlarını,
 - c) Genel Müdürlük: Tarımsal amaçlı kooperatifler ve üst kuruluşları için Tarım Reformu Genel Müdürlüğünü; yapı kooperatifleri ve üst kuruluşları için Mesleki Hizmetler Genel Müdürlüğünü; diğer kooperatifler ve üst kuruluşları için Esnaf, Sanatkarlar ve Kooperatifçilik Genel Müdürlüğünü,
 - ç) İl Müdürlüğü: Tarımsal amaçlı kooperatifler ve üst kuruluşları için Tarım ve Orman İl Müdürlüğünü; yapı kooperatifleri ve üst kuruluşları için Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği İl Müdürlüğünü; diğer kooperatifler ve üst kuruluşları için Ticaret İl Müdürlüğünü,
 - d) İl Müdürü: Tarımsal amaçlı kooperatifler ve üst kuruluşları için Tarım ve Orman İl Müdürünü; yapı kooperatifleri ve üst kuruluşları için Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği İl Müdürünü; diğer kooperatifler ve üst kuruluşları için Ticaret İl Müdürünü,
 - e) Kanun: 1163 sayılı Kanunu,
 - f) Kooperatif: 1163 sayılı Kanun kapsamındaki kooperatif, kooperatif birliği, kooperatif merkez birliği ve Türkiye Milli Kooperatifler Birliğini,
 - g) Kooperatif Bilgi Sistemi (KOOPBİS): Kanunun ek 5 inci maddesinin birinci fıkrası uyarınca oluşturulan bilgi sistemini,
 - ğ) Temsilci: 1163 sayılı Kanunun 87 nci maddesi uyarınca kooperatif, kooperatif birliği, kooperatif merkez birliği, Türkiye Milli Kooperatifler Birliği genel kurullarında bulundurulması gereken Bakanlık temsilcisini,
- ifade eder.

İKİNCİ BÖLÜM

Başvuru Süreci ve Temsilci ile İlgili Hususlar

Temsilci talebi

MADDE 5 – (1) Kooperatiflerce genel kurul toplantıları için temsilci görevlendirilmesi talebinde bulunulması zorunludur.

(2) Temsilci görevlendirilmesi başvurularında;

- a) Bu Yönetmelik ekinde yer alan başvuru formu (Ek:1),
 - b) Çağrı için alınan kararın örneği (görev süresi sona ermiş olsa bile kooperatifi temsil ve ilzamlı yetkili son yönetim kurulu, denetim kurulu, anasözleşme ile bu hususta yetkili kılınan diğer bir organ veya tasfiye memurları, varsa ortağı olduğu birlik yönetim kurulu kararı ya da kesinleşmiş mahkeme kararı),
 - c) Toplantı gündemi,
 - ç) Bakanlık temsilcisi ücretinin yatırıldığını gösterir belge,
- genel kurul toplantı tarihinden en az on beş gün önce İl Müdürlüğüne teslim edilir.

Çağrıya yetkililerin incelenmesi

MADDE 6 –(1) İl Müdürlüğünce, Merkezi Sicil Kayıt Sistemi (MERSİS), elektronik ortamdaki Türkiye Ticaret Sicili Gazetesi, KOOPB kayıtları ve ilgili kooperatif dosyasındaki kayıtlar incelenerek, çağrıyı yapanların genel kurulu toplantıya çağırılmaya yetkili olup olmadıkları belirlenir.

(2) Yapılan incelemelerde sonuca ulaşılamadığı takdirde, ilgili Ticaret Sicili Müdürlüğünden ivedi olarak bilgi alınır.

Başvuruların değerlendirilmesi

MADDE 7 –(1) Genel kurulun yetkisiz kişilerce toplantıya çağırılması veya sunulması gereken belgelerde eksiklik bulunması veyahut başvuru ile genel kurul tarihi arasında on beş gün süre bulunmaması halinde temsilci görevlendirilmez. Ancak, geçerli bir mazeret nedeniyle süresinde yapılamayan başvurulardan; kamu yararı, hizmetin etkin, ekonomik ve verimli yürütülmesi ilkeleri kapsamındaki değerlendirmede uygun görülere temsilci görevlendirilebilir.

(2) Genel kurul toplantılarının yoğun olduğu dönemlerde temsilci görevlendirilmesinde bir aksaklığa yol açılmaması için toplantıya çağrı işlemlerine başlamadan önce gün alınması hususunda Genel Müdürlük/İl Müdürlükleri düzenleme yapmaya yetkilidir.

(3) Kanunun 47 nci maddesi kapsamında yapılan genel kurul toplantıları için de temsilci görevlendirilmesi başvurusunda bulunulması zorunludur. Ancak, bu başvurularda süre şartı aranmaz.

(4) Üç yıl üst üste genel kurul yapmadığından, kanunen dağılmış sayılan kooperatiflerce temsilci başvurusunda bulunulursa, toplantı gündeminde münhasıran tasfiye kararı alınmasına dair madde veya kooperatif faaliyetlerinin sürdürülmesine dair mahkeme kararının bulunması halinde temsilci görevlendirilir.

(5) Anasözleşmede hüküm bulunması halinde, genel kurul toplantısı kooperatif merkezinin bulunduğu mülki idare birimi sınırları dışında başka bir yerde yapılabilir. Bu durumda, temsilci görevlendirilmesi toplantının yapılacağı İl Müdürlüğünce yapılır. Ayrıca, toplantıyla ilgili belgeler de toplantının yapıldığı yerdeki İl Müdürlüğünce saklanır ve bir nüshası kooperatif merkezinin bulunduğu İl Müdürlüğüne gönderilir.

(6) Belge eksikliği halinde ilgililere bildirilerek tamamlanması istenir.

(7) Bu Yönetmelik hükümlerine uygun bulunmayan başvurular yazılı olarak reddedilir.

Temsilci sayısı

MADDE 8 –(1) Genel kurul toplantılarının yoğun olduğu dönemlerde, temsilci görevlendirilmesi başvurularının değerlendirilmesinde; başvuruda bulunan kooperatiflerin ortak sayıları, amaç ve faaliyet konuları, genel kurul gündemindeki hususların önemi, evvelce yaşanmış ihtilaflar, genel kurul

toplantısının yapılacağı yer ile İl Müdürlüğünde temsilci olarak görevlendirilebilecek personel sayısı gözetilerek, öncelikle temsilci gönderilmesi zorunlu görülenlerin talepleri karşılanır.

(2) Kooperatiflerin genel kurul toplantılarında görevlendirilecek temsilcilerin sayılarına ilişkin usul ve esaslar, ortak sayısı ve kooperatifin durumu dikkate alınarak Bakanlıkça belirlenir.

Temsilcinin niteliği

MADDE 9 – (1) Temsilcinin aşağıda sayılan niteliklere sahip olması gerekir:

- Genel Müdürlükte veya il müdürlüğünde asli memur ya da sözleşmeli personel olarak çalışıyor olmak.
- Üçüncü fıkrada öngörülen eğitime katılmak ve yapılan sınavda başarılı olmak.
- En az lise mezunu olmak.

(2) Elektronik ortamda yapılacak genel kurul toplantılarında görevlendirilecek Bakanlık temsilcilerinin birinci fıkradaki niteliklere ilave olarak, elektronik genel kurul sisteminin işleyişi ve kullanımına ilişkin Bakanlıkça yapılacak eğitime katılması gerekir. Bu amaçla düzenlenecek eğitimler hizmet satın almak suretiyle de yapılabilir.

(3) Temsilci olarak görevlendirilecek personele, içeriği Bakanlıkça belirlenen eğitim verilir ve bu eğitimin sonunda Bakanlıkça sınav yapılır. Temsilci olarak görevlendirilen personelin yeterliliğinin sürdürülebilmesi amacıyla, Bakanlıkça belirli sürelerde yeterliliğin korunması eğitimleri verilebilir, sınavlar yapılabilir. Bu sınavlarda başarısız olanlar, Bakanlık temsilcisi olarak görevlendirilemez. Bakanlık temsilcilerinin bu sınavlarda başarılı olanlar arasından görevlendirilmesi esastır. Bakanlık temsilcisi olarak görevlendirilecek kişilerin belirlenmesi için yapılacak sınavlara ilişkin usul ve esaslar Bakanlıkça belirlenir.

(4) Genel Müdürlükte, daire başkanı ve üstü kadrolarında bulunanlar ile il müdürleri için birinci fıkranın (b) bendinde yer alan sınav şartı aranmaz.

Temsilci görevlendirilmesi

MADDE 10 – (1) Temsilci görevlendirmeleri, hakkaniyete uygun şekilde yapılır.

(2) Temsilci görevlendirilmesinde aşağıdaki sıralama esas alınır:

a) Bakanlık temsilcisi eğitimine katılan ve sınavda başarılı olanlar.

b) (a) bendi kapsamında görevlendirme yapılamaması durumunda, temsilci eğitimine katılan, ancak sınava giremeyen veya sınavda başarılı olamayanlar arasından İl Müdürü tarafından temsilci olarak görevlendirilmesi uygun görülenler.

(3) Türkiye Milli Kooperatifler Birliğinin genel kurul toplantılarına Ticaret Bakanlığı merkez teşkilatında görev yapan ve 9 uncu maddedeki şartları haiz olanlardan Esnaf, Sanatkarlar ve Kooperatifçilik Genel Müdürlüğünce görevlendirme yapılır.

(4) Merkez birliklerinin genel kurul toplantılarına Bakanlık merkez teşkilatında görev yapan ve 9 uncu maddedeki şartları haiz olanlardan Genel Müdürlükçe temsilci görevlendirmesi yapılır.

(5) Gerekli görülen hallerde de 9 uncu maddedeki şartları haiz merkez teşkilatı personelinden Genel Müdürlükçe görevlendirme yapılabilir.

(6) Kınama veya daha ağır disiplin cezası alanlar, bir yıl süre ile genel kurul toplantılarında temsilci olarak görevlendirilmez.

(7) Yardımcı hizmetler sınıfında bulunan memur, genel kurul toplantılarında temsilci olarak görevlendirilmez.

İl Müdürünün görevlendirilmesi

MADDE 11 – (1) İl Müdürü sadece gündeminde önemli hususlar yer alan ya da evvelce yaşanmış ihtilafları bulunan kooperatiflerin genel kurul toplantılarına temsilci olarak görevlendirilebilir.

(2) Ticaret İl Müdürlerinin esnaf ve sanatkarlar kredi ve kefalet kooperatifleri ve bunların birliklerinin genel kurul toplantılarında temsilci olarak görevlendirilmesinde birinci fıkrada yer alan şartlar aranmaz.

(3) İl Müdürleri Valilik makamının onayı ile temsilci olarak görevlendirilirler.

Temsilci ücretleri

MADDE 12 –(1) Mesai saatleri içerisinde kooperatiflerin genel kurul toplantılarında görevlendirilecek temsilcilere, her yıl Bütçe Kanununun (H) cetvelinin (I-B) bendi ile tespit edilen Devlet memurlarına ödenen en yüksek yurt içi gündelik tutarının iki katı; mesai saatleri dışında görevlendirilecek temsilcilere ise üç katı ücret net olarak ödenir. Bu ücret kooperatiflerce genel kurul öncesinde ilgili muhasebe birimi hesabına yatırılır.

(2) Usulüne uygun olarak temsilci talebinde bulunulup çoğunluk sağlanamaması sebebiyle gerçekleştirilemeyen genel kurul toplantısına ait çağrı davetinde bir sonraki toplantının tarihi, saati ve yerinin belirtilmiş olması durumunda, bu toplantı için de temsilci ücretinin yatırılması ve temsilci ücretinin yatırıldığı gösterir belge il Müdürlüğüne iletilerek temsilci görevlendirilmesinin talep edilmesi zorunludur. Ancak, ilk toplantıya temsilcinin katılmaması durumunda ikinci kez temsilci ücreti yatırılmaz.

(3) Fazla yatırılan temsilci ücretleri iade edilir.

Ticaret sicili müdürlüğüne bildirilecek hususlar

MADDE 13 –(1) Bu Yönetmelik hükümlerine uygun şekilde temsilci talebinde bulunmayan fakat genel kurul toplantısını gerçekleştiren kooperatifler, İl Müdürlüğünce, ticaret sicili müdürlüğüne bildirilir.

(2) İl Müdürlüğünce, temsilcinin katıldığı veyahut usulüne uygun olarak temsilci görevlendirilmesi talebinde bulunulmasına rağmen temsilci görevlendirilemeyen ya da temsilci görevlendirildiği halde katılım sağlanmadığı genel kurul toplantılarına ait ortaklar listesi ile genel kurul toplantı tutanağının bir örneği, 17 nci ve 20 nci maddeler kapsamında, 13/1/2011 tarihli ve 6102 sayılı Türk Ticaret Kanununun 30 uncu maddesinde belirlenen süreler dikkate alınmak suretiyle ticaret sicili müdürlüğüne gönderilir.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

Genel Kurul Toplantısı Hazırlığı ve Açılış

Temsilcinin toplantı öncesi görev, yetki ve sorumlulukları

MADDE 14 – (1) Temsilci, görevlendirildiği toplantılara Devlet memuruna yakışır kılık ve kıyafetle zamanında gider.

(2) Toplantı açılmadan önce temsilci tarafından aşağıdaki işlemler yapılır:

a) Toplantı çağrısının Kanuna ve anasözleşme hükümlerine uygun yapıldığı yapılmadığını incelemek.

b) Ortaklar listesinin Kanunun 45 inci maddesinin altıncı fıkrasına uygun olarak KOOPBİS'ten alınıp alınmadığını incelemek.

c) Ortaklar listesini imzalayanların; kimlik, ortaklık ve varsa temsile ilişkin belgelerini ibraz edip etmediklerini incelemek.

d) Toplantıya katılma hakkına sahip ortakları gösterir listenin, ortaklar veya temsilcisi tarafından imzalanıp imzalanmadığını incelemek.

e) Temsilci tarafından imzalanmış listenin görünür şekilde asılıp asılmadığını incelemek.

f) 6102 sayılı Kanunun 407 nci maddesi gereği en az bir yönetim kurulu üyesinin genel kurul toplantısında hazır bulunup bulunmadığını incelemek.

f) Toplantıya asaleten ve vekâleten katılanların sayısının rakamla ve yazıyla toplantı tutanağında yer alıp almadığını incelemek.

(3) Toplantı yeter sayısı, ilan edilen toplantı saatinden sonra makul bir süre beklenmesine rağmen sağlanamamışsa, temsilci genel kurulu toplantıya çağrıya yetkili olanlardan en az biri ile erteleme tutanağı düzenleyerek toplantı yerinden ayrılır.

(4) Temsilci, inza sırasında ortakların ya da temsilcilerinin kimliklerinin ve temsil belgelerinin ibrazı işlemini takip eder ve gerektiğinde uyarılarda bulunur. Ancak, şikâyet veya ihbar olduğunda ya da kuşku duyulduğunda kimlik denetimini bizzat yapar. Ayrıca, temsile ilişkin hükümleri açıklayarak, ıslak imzası bulunmayan temsil belgelerinin geçersiz olduğunu ve temsil edilenin aynı genel kurul için farklı kişilere temsil yetkisi vermesi halinde ise temsil edilemeyeceğini belirtir.

(5) Temsil belgesinde; temsil yetkisi veren ortağın adı, soyadı ve imzası, temsilcinin adı ve soyadı, temsilci ortaklık sıfatına haiz değilse; ortağın